

Ekspertenes råd for sma

I mange år var aksjemarkedet det soleklare førstevalget for god avkastning, men høy inflasjon og stigende renter gjør bildet mer sammensatt. Ekspertene deler sine tips for sparing og investering under dagens markedsforhold.

CHRISTOPHER HATLEN MAGNUS
Oslo

● – I krisetider, når markedet går i dass, så faller alt – alle risikable aktiva, sier spareøkonom Bjørn Erik Sættem i den digitale banken Nordnet.

I årene etter den store finanskrisen i 2007–09 bidro stadig lavere renter til eventyrlig avkastning i særlig aksjemarkedene, og vekstutsikter ble viktigere enn inntjening.

Med stigende renter for å bekjempe høy inflasjon er det imidlertid ikke like klart hvor det vil lønne seg å putte pengene sine i tiden fremover.

Investeringsmulighetene som er tilgjengelige for folk flest kan grovt sett deles inn i to kategorier: → De som produserer kontantstrømmer: aksjer, obligasjoner og eiendom.

→ De mer spekulative: kryptovaluta, gull med mer.

Ekspertene DN har snakket med mener man stort sett bør holde seg til den første gruppen.

Råvarer og energi

Sættem peker på at tidligere perioder med høy inflasjon har gitt meravkastning for aksjer innen råvarer, energi, bank og finans.

Samtidig er finansmarkedene fremoverskuende, og man kan

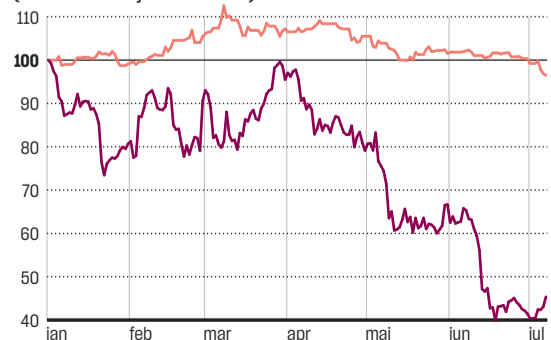

Gull og bitcoin

● Gull har holdt stand mot børsfallet, mens bitcoin har falt kraftig

↓ Gullprisen og bitcoinprisen fra nyttår

(indeksert: 1. januar = 100)

2022 DNgrafikk/Kilde: Macrobond

derfor lure på om det allerede er for sent å gå inn i de nevnte sektorene. For eksempel har både råvarer og energi allerede gitt fantastisk avkastning de siste par årene, mye bedre enn det historiske gjennomsnittet.

Sættem mener det er lett å være etterpåklok med tanke på aktive valg man kunne ha tatt tidligere.

– Jeg vil gjerne se tydelige skift i markedet før jeg gjør store endringer, men da er det ofte for sent. De store proffene har samme utfordring, det er bare å se på hvordan aktive fond sliter med å slå indeks, sier han.

Christian Kallevig Arnesen er

partner i den uavhengige formuesforvalteren Finansco. Han mener investorenes handlingsrom i dag er helt avhengig av hvor høy aksjeandel man hadde på vei inn i det nylige markedsfallet.

– Er man en av dem som har sittet på gjerdet med sin overskuddslikviditet på bankkonto i påvente av et markedsfall, så bør man «våkne» nå, for det tar tid å legge en kjøp kjøpsplan, legger han til.

Foruten nevnte råvarer og energi, er Kallevig Arnesen generelt positiv til utbyttebetalende aksjeselskaper gjennom inflasjonsperioder.

På litt lengre sikt har han tro på bærekraftsfond, særlig innen fornybar energi, fordi Vesten skal gjøre seg helt eller delvis fri for russisk olje og gass. Videre tror han stor kapitalflyt og myndighetsreguleringer som gagnar selskapene med gode løsninger legger mye til rette for en ny megatrend.

Obligasjoner og eiendom

Kallevig Arnesen mener folk flest bør holde seg til aksjer, obligasjoner og eiendom, etter som det bare er disse aktivaklassene som vil kunne gi underliggende verdiskaping over tid.

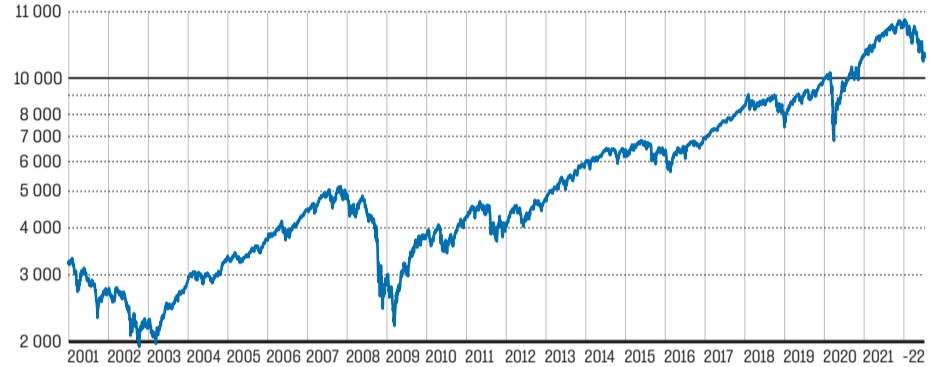
rt sparing og investering

MSCIs verdensindeks for aksjer

● Globale aksjer har falt 20 prosent så langt i år, men har gitt en avkastning på rundt 15 prosent årlig de siste ti årene.

↓ MSCI World (logaritmisk skala)

2022 DNgrafikk/Kilde: Macrobond

← Spareøkonom Bjørn Erik Sættem i Nordnet oppfordrer alle til å prøve å slå indeks. Foto: Mikaela Berg

for økende renter, vil eiendom med lange leiekontrakter få nærmest tilsvarende verdifall når rentene øker, sier han.

«Alt» faller i takt

På spørsmål om hvorvidt man bør vurdere å spre risikoen på flere aktivklasser enn aksjer, sier Sættem at han i utgangspunktet er tilhenger av diversifisering, men at utfordringen er at alle risikable eiendeler har positiv korrelasjon – altså at de stiger eller faller i takt.

Han sier unntakene stort sett er sikre statsobligasjoner fra solide land, og gull som har vist seg å ha negativ korrelasjon med aksjemarkedet i krisetider.

Kallevig Arnesen mener imidlertid både gull og kryptovaluta bør være uaktuelle.

– Gull har ingen underliggende verdiskaping eller kontantstrøm, og for en ikke-profesjonell investor bør man styre unna kortsiktige og spekulative posisjoner her. Krypto er i beste fall en lottokupong, sier han.

Usikre på ekstra nedbetaling

Hva så med å betale ned ekstra på boliglånet?

Sættem i Nordnet mener stigende lånerenter gjør det mer attraktivt enn på flere år, men selv har han aldri betalt ned ekstra på boliglånet.

– Kona mi spurte meg faktisk om det forrige uke. Det er kanskje et tegn i tiden. Jeg har hele tiden hatt avdragsfrihet for å kunne putte ekstra penger inn i aksjer og utleiebolig. Det har vært kjempe-lønnsomt de siste 20–30 årene, men det er lett å si nå. Hvem vet fremover dersom vi får mange år med renteoppgang, sier han.

Kallevig Arnesen sier det kan være fornuftig å ha 2–3 ganger månedslønn som buffer på høy-

rentekonto, men heller ikke mer. Bankinnskudd ut over det mener han enten bør gå til fond eller nedbetaling av boliglån, med mindre de er satt av til et spesifikt sparemål med kort tidshorisont.

Han minner om at boliglånsrentene tross alt fortsatt er på relativt lave nivåer, og tror det er lite sannsynlig med vedvarende nivåer på fem prosent eller mer:

– Rentene kommer ned igjen når man har fått bukt med inflasjonen, som igjen reduserer den langsiktige attraktiviteten i å nedbetale boliglånet. Plassering i høyrentekonto følger samme argumentasjon.

Aksjer på lang sikt

Dermed blir ekspertenes konklusjon som den ofte blir: på lang sikt er aksjer det beste alternativet.

Kallevig Arnesen peker på at verdensindeksen er ned rundt 20 prosent siden nyttår, og mener man da kan argumentere for at en nøysom og langsiktig investor bør kunne høste god avkastning ved å vekte seg opp i aksjemarkedet nå.

– På sikt går man glipp av mer avkastning ved å forsøke å «time» inngangen i aksjemarkedet enn det man eventuelt gjør ved å investere for tidlig før en oppgangsperiode, selv om altfor mange ikke tør å innrømme nettopp det overfor seg selv, sier han.

Sættem minner om at månedlig sparing i et globalt indeksfond har gitt rundt 15 prosent annualisert avkastning de siste ti årene, selv om han tror det er noe mer enn hva man kan vente de neste ti årene.

– Du skal være god skal du klare å slå et globalt indeksfond på lang sikt, men jeg oppfordrer alle som er interessert til å prøve! Det er veldig lærerikt, sier han.

christopher.magnus@dn.no

↑ Christian Kallevig Arnesen i Finansco mener det er på tide å legge en god investeringsplan. Foto: Peder Klingwall

For obligasjonsdelen av porteføljen mener han det nordiske markedet er å foretrekke, først og fremst fordi det har flere innslag av flytende rente og kortere løpetid på lånene – som i mindre grad får kursfall som følge av renteoppgang.

Han er positiv til eiendom som investeringsklasse, men skeptisk til mange av eiendomssyndikantene og «eiendomsfondene» som tilbys «ikke-profesjonelle» kunder.

– Mange av disse har vært presentert som lav til middels risiko, men på samme måte som obligasjoner med lang durasjon får svi